

громадян та держави, забезпечення публічної безпеки та порядку, боротьбу зі злочинністю за правотворчим, виконавчо-розпорядчим та практично-правоохоронним напрямками.

Одержано 12.10.2017

УДК [351.74:342.5](71)

Лариса Дмитрівна ВАРУНЦ,

доцент кафедри конституційного

і міжнародного права факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0024-385X>

РОЛЬ КОРОЛІВСЬКОЇ КАНАДСЬКОЇ КІННОЇ ПОЛІЦІЇ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

У функціях держави конкретизуються інтереси суспільства, реалізується різноманітна діяльність держави, як усередині так і зовні, проявляються особливості й закономірності розвитку економічного, суспільного і духовного прогресу. Зазначимо, що функції держави класифікуються за різними критеріями. Зокрема, до внутрішньої функції держави відносять правоохоронну функцію, під якою розуміють комплексний цілісний пріоритетний напрямок державної політики, спрямований на забезпечення верховенства права та пріоритету прав людини, охорони права та правовідносин, а також захисту основ конституційного ладу, у тому числі прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, законності та правопорядку. Зауважимо, що існування держави без ефективної системи захисту й охорони прав людини та громадянина є неможливим.

Важливо зазначити, що в реалізації правоохоронної функції держави, зокрема, Канади, важливу роль відіграє діяльність поліції.

Основою здійснення правоохоронної діяльності Королівською канадською кінною поліцією (федеральною поліцією) є нормативно-правове забезпечення. Так, згідно положень Конституції Канади 1982 року діяльність федеральної системи правоохоронних органів у Канаді відноситься до виняткового ведення федерації. Оскільки не кожна провінція Канади має власну поліцію, у більшості з них – функції муніципальної і провінційної поліцій виконує КККП на договірній (контрактній) основі на відповідних умовах. Контрактна система має певні переваги: забезпечення високоефективної

діяльності поліцейських формувань щодо забезпечення громадського порядку, виключаючи можливість втручання політиків у поліцейську оперативну діяльність; підтримання належного рівня законності і порядку; значна економія у витратах на підготовку кадрів, устаткування, транспорт.

Відмітимо, що діяльність поліцейських формувань на договірній (контрактній) основі, направлена на попередження та зниження рівня злочинності, підтримання правопорядку, у тому числі за допомогою громадськості, за винятком: видачі ліцензій, збору податків, здійснення функцій ветеринарної, санітарно-епідеміологічної, пожежної служб. Контроль за діяльністю таких поліцейських формувань покладено на комісара поліції. Прерогатива внутрішнього управління надана провінційній владі. Спеціальний акцент у контрактах приділяється поліцейському обслуговуванню корінного населення.

Значне місце у діяльності поліції займає питання щодо взаємодії поліції з населенням. Ключовим компонентом моделі поліцейської діяльності, заснованої на підтримці громадськості, є підзвітність населенню та відповідальність поліції за свої дії. Кожне поліцейське формування знаходиться під контролем цивільної влади: Генерального прокурора Канади, помічника Генерального прокурора Канади, міністра юстиції провінції, місцевих представницьких органів (поліцейських рад чи рад поліцейських комісарів), у Квебеці, Онтаріо й Альберті – поліцейських комісій провінції, комісії з розгляду скарг громадськості на діяльність співробітників поліції, міських консультативних рад. Така система забезпечує звітність поліції перед громадськістю та відкриває нові можливості для взаємодії поліції і населення в аспекті вирішення проблем «community policing». Серед основних форм такої взаємодії можна виділити: обмін інформацією, дія різноманітних Програм, врахування інтересів корінного населення шляхом обслуговування таких громад з урахуванням специфіки, діяльність комісії по скаргах на діяльність поліції, тощо. Зауважимо, що у Канаді приділяється значна увага захисту безпеки суспільства і попередження злочинності шляхом прийняття відповідних програм. Таких програм прийнято більше 200. Для виконання даних програм зі сторони поліції проводяться відповідні дії з урахуванням територіальних особливостей, корінного населення чи певних етнічних груп для профілактики та попередження злочинності. Зокрема, до таких заходів можна віднести: встановлення дистанційно керованих телекамер, використання системи

кабельного телебачення, стаціонарних і мобільних радарних установок, різноманітної техніки, допомоги добровольців (волонтерів), спілкування з лідерами громад, населенням у цілому, відвідування зборів громадськості, виділення спеціального часу – Тижня Канадської поліції – коли населення країни може звернутись до керівництва поліції безпосередньо чи за допомогою телефонного дзвінка з різноманітними запитаннями чи відповідною інформацією.

Серед пріоритетних напрямків взаємодії поліції з громадськістю необхідно виділити: встановлення партнерських взаємовідносин, консультації з населенням з метою визначення проблем, які хвилюють відповідну громаду та вироблення адекватної стратегії дій, підзвітність громаді за свою діяльність. Для виконання відповідних задач поліція застосовує відповідні заходи: створення міні-постів в місцях підвищеної безпеки, що дає можливість концентрації на місцевій проблематиці; для підсилення ефекту присутності поліції використовується перерозподіл піших патрулів в залежності від ситуації; проведення профілактичної роботи; розробка програм щодо попередження злочинності шляхом залучення громадськості (щодо сусідської взаємодопомоги, діяльність ангелів-охоронців).

Таким чином, Королівська канадська кінна поліція відіграє важливу роль у здійсненні правоохоронної функції держави, а саме: забезпечує державну політику боротьби зі злочинністю, громадський порядок, сприяє запобіганню та припиненню правопорушень; здійснює профілактичні заходи з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів; бере участь у наукових, кримінологічних і соціологічних дослідженнях, розробці відповідних державних програм щодо боротьби зі злочинністю та охорони правопорядку; здійснює на договірній основі функції муніципальної чи провінційної поліції у відповідних регіонах, реагує на потреби тих людей, яким у силу якихось обставин необхідна термінова допомога. Такими є функції і більшості поліцейських структур світу.

Діяльність поліції Канади направлена на різнобічний розвиток відносин з якомога більшим суспільним колом через засоби масової інформації, консультативні зустрічі з представниками громадськості, взаємовідносини з різноманітними органами влади і управління, громадськими організаціями, окремими громадянами. Поліція є важливим партнером у співтоваристві відомств, що займаються боротьбою зі злочинністю та забезпеченні дотримання прав людини.

Оскільки одним із найбільш важливих показників рівня цивілізованості суспільства є реальність забезпечення прав і свобод людини, «людина має отримати від держави ефективний захист не лише у законі, але й на практиці». Саме тому більшість країн світу, у т.ч. Канада, значну увагу приділяє вдосконаленню організації та діяльності правоохоронних органів, у т.ч. поліції, зокрема, в аспекті забезпечення прав людини. Одним із найважливіших елементів вдосконалення поліцейської діяльності є підвищення рівня координації різних спеціалізованих служб та управління поліцією. По мірі того, як все більш складні завдання повинні вирішуватись поліцейськими, поліцейські організаційні структури і стиль управління зазнають необхідних змін, які дозволяють вирішувати проблеми, що виникають. Даний досвід може бути реалізований в процесі реформування органів внутрішніх справ України.

Одержано 12.10.2017

УДК 340.15

Станіслав Валерійович ВАСИЛЬЄВ,

*доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету,
кандидат юридичних наук, доцент;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4700-3458>*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ МІЛІЦІЇ УСРР У 20-Х РОКАХ ХХ СТ.

Якісне виконання працівниками міліції покладених на них обов'язків є запорукою дотримання законності в державі. Варто, щоб і самі працівники не порушували норм законодавства під час служби. Саме тому вивчення проблеми притягнення працівника міліції до дисциплінарної відповідальності в історичній ретроспективі виглядає достатньо актуальним.

В. С. Венедіктов під юридичною відповідальністю державних службовців МВС України розуміють або «... нормативно передбачені державно-владні заходи примусового характеру, що настають як реакція уповноважених державою органів на вчинення посадовою особою правопорушення, пов'язаного з виконанням нею службово-трудова обов'язків». О. М. Куракін пропонує власне визначення дисциплінарної відповідальності осіб рядового та начальницького